

Historische Vereniging Schoonhoven
Jaarverslag 2019

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Bestuurlijk jaarverslag 2019	3
Verslag van de penningmeester	6
Verslag van de kascontrolecommissie	8
Kostenbegroting 2019	9
Verslag van de werkgroep Lezingen.....	10
Rene Kappers, februari 2020.....	10
Verslag van de werkgroep Schoonhovologie	11
Verslag van de werkgroep Open Monumentendag	12
Verslag van de werkgroep Archeologie.....	13
Verslag van de werkgroepen Zilverstad	14
Verslag van de werkgroep Meestertekens in het Straatbeeld	15
Verslag van de werkgroep Historisch Groen	17
Verslag van de werkgroep Website.....	18

Inleiding

Beste leden,

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van onze vereniging. Het was een goed jaar. Naast de succesvolle organisatie van onze reguliere activiteiten zijn er forse stappen gezet in de integratie met de Archeologische Werkgroep Schoonhoven, de relatie met de gemeente en de deelname in Krimpenwaard-brede initiatieven. Het ledenaantal is weer groeiende en de aandacht voor ons mooie erfgoed in (sociale) media neemt toe.

Waar het jaar nog zo noodlottig begon met het slopen van een brug bleek het wel de aanleiding voor het bouwen van nieuwe bruggen in de relatie met de gemeente. En op dat fundament willen wij in 2020 voortbouwen.

Zijn er dan alleen maar pluspunten? Helaas niet. Lang niet alle plannen die wij hadden voor 2019 hebben we kunnen realiseren. In financieel opzicht is dat niet erg, we zouden op een behoorlijk exploitatietekort zijn afgestevend, maar graag hadden wij meer tijd gestoken in nieuwe initiatieven. Helaas ontbreekt het structureel aan tijd en menskracht. In alle werkgroepen is de toenemende vergrijzing en wegvallen van cruciale teamleden een groeiend probleem dat we samen zullen moeten oplossen.

Voor nu veel leesplezier gewenst en tot ziens op de ALV !

Jeroen Patijn, voorzitter
maart 2020

Bestuurlijk jaarverslag 2019

waarin opgenomen activiteiten tot de Algemene Ledenvergadering 2020

Het bestuur werd in 2019 gevormd door 7 personen, Jeroen Patijn (voorzitter), Peter van der Zwaal (secretaris), Ton de Vaal (penningmeester), Marco Oudshoorn (werkgroep Monumentendag), Ad de Vaal (werkgroep Schoonhovologie), Ben Peltenburg (werkgroep Archeologie), Hans Fokker en Leo de Kluijver.

Het bestuur is sinds de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 26 maart 2019 9x bijeen geweest. Daarnaast is er overleg geweest met vertegenwoordigers van de werkgroepen.

In het bestuur is een aantal onderwerpen uitgebreid en/of regelmatig aan de orde geweest.

▪ **De ontwikkeling van het ledental.**

Het ledental is in 2019 licht gestegen. In het vorige jaarverslag meldden wij dat 2018 afgesloten werd met een aantal van 337 leden, eind 2019 waren dat er 359 leden, een toename van 6,5%.

▪ **De nieuwsbrief.**

In 2019 zijn 12 nieuwsbrieven aan de leden verzonden. Bijna alle nieuwsbrieven kunnen digitaal verzonden worden. Er zijn nog 14 leden die een geprinte versie ontvangen.

▪ **De Subsidieaanvragen.**

Door een misverstand is in 2019 geen subsidie ontvangen. In april hebben wij voor vier onderwerpen aanvragen ingediend (archeologie, lezingen, open monumentendag en de Jan van Beaumontpenning/restauratieplaquette). De aanvragen werden gehonoreerd met een bedrag totaal van €2750.-.

▪ **De lezingen.**

De inhoud van de lezingen was in 2019 als altijd in de vertrouwde handen van Rene Kappers. Hij gaf in de loop van het jaar aan dat hij de centrale organisatie wilde neerleggen. Binnen het bestuur hebben Hans Fokker en Leo de Kluijver dit er hand genomen. De overgang naar het Arto-theater - voorbereid door Rene - kostte hem en Marco Oudshoorn op het gebied van de techniek nog de nodige energie.

▪ **Samengaan van de Archeologische Werkgroep Schoonhoven.**

Met de jaarvergadering 2019 is de werkgroep Archeologie ingesteld, de opvolger van de zelfstandige Archeologische Werkgroep Schoonhoven. Ben Peltenburg heeft in het bestuur aandacht voor de afgifte van vergunningen en werkzaamheden waarbij mogelijk archeologische schade kan optreden. Dat was o.a. het geval bij de werkzaamheden op het terrein 'Buiten de Veerpoort', toen de aannemer daar de archeologische resten van de 18^e eeuwse brug beschadigde. Mede op verzoek van de HVS zijn de werkzaamheden afgedekt en wordt nagedacht over een manier om de brug in de toekomst zichtbaar te maken.

▪ **Het bezwaar inzake vergunning drijvende terrassen.**

Het bestuur heeft bezwaar gemaakt tegen de vergunningverlening voor drijvende terrassen in de haven, vooral op formele gronden. Het bezwaar van de HVS is afgewezen.

▪ **Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet.**

De HVS heeft samen met het Streekarchief Midden Holland de manifestatie Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet georganiseerd en uitgevoerd op 4 mei 2019. Op 9 verschillende locaties zijn ruim 850 bezoeken gebracht. Sommige mensen bezochten meerdere locaties, we schatten dat het om ca. 400 verschillende bezoekers ging. In 2020 wordt de manifestatie opnieuw uitgevoerd.

Het 4/5 mei-comité en de burgemeester hebben advies gevraagd over de mogelijkheid in Schoonhoven *Stolpersteine* te leggen.

- **De Midzomerwandeling.**

Op 21 juni 2019 vond de eerste Midzomerwandeling plaats. Stadgids Rob van de Berg leidde een groep van ca. 20 deelnemers door Schoonhoven. Voor deze wandeling waren met name nieuwe leden uitgenodigd.

- **De restauratie van het mannenplashuis.**

Er is in december 2019 overlegd met de indieners van het burgerinitiatief mannenplashuis. Het bestuur van de HVS ondersteunt de wens het kleine monument te herstellen en een functie te geven en heeft aan de initiatiefnemers de gedachte meegegeven om het nieuwe gebruikt in de aanpak van het hele terrein te bezien.

Het urinoir Buiten de Veerpoort uit 1932, ontwerp Died Visser

- **Het verzamelalbum Plus Rechtuyt.**

De HVS is ingegaan op het verzoek van Bas Rechtuyt om een verzamelalbum te maken. De klanten krijgen verzamelplaatsjes met afbeeldingen voor in een plakboek. Zo brengen wij de verzamelaar en lezer op een laagdrempelige manier in contact brengt met Schoonhovens erfgoed.

- **Stichting Behoud Cultureel Erfgoed Schoonhoven (SBCES).**

De SCBES is een zelfstandige stichting die in het verleden enkele cultuurhistorische activiteiten heeft ondersteund (restauratie glas-in-lood Hooij-

kaas, verwerving collectie Van Holten). Het bestuur zocht voor continuïteit contact met de HVS. Daarop zijn de voorzitter, secretaris en penningmeester van de HVS in diezelfde functie per 1 januari 2020 toegetreden tot het bestuur van de SBCES.

- **De relatie met de gemeente**

Inmiddels is er frequent, eens in de zes weken, overleg met de behandelend ambtenaar over de afwikkeling lopende dossier en discussies uit het verleden. Heel langzaam komt er schot in de afwikkeling van het openstaande. Daarnaast worden wij met enige regelmaat nog verrast door nieuwe dossiers zoals bijvoorbeeld de sloop van de brug buiten de veerpoort, het verdwenen hek van de Wilhelminaboom en de voorgenomen inrichting van het stadhuis. Op die momenten laten wij dan ook luid van ons horen.

Toch verschuift de inhoud van de gesprekken meer en meer naar informeren over en betrokken worden bij plannen in voorbereiding. Steeds vaker wordt gevraagd naar onze mening en weet men ons te vinden. Zo wordt onze mening al in het besluitvormingsproces meegewogen. Vooruitlopend op de nieuwe omgevingsvisie nemen veel initiatiefnemers met bouwplannen ook contact met ons op en vraagt men vooraf om onze visie. Dat maakt dat we inmiddels 2 a 3x per maand in gesprek zijn met gemeente en/of derden. Een vrij intensief traject waarbij wij als bestuur ook worstelen met de wijze en status van onze inbreng. Weliswaar blijft de mogelijkheid om bezwaar te maken in een procedure altijd nog mogelijk. Deelname aan dit soort besprekingen brengt al snel het gevaar met zich mee dat wij gaan meedenken, belangen zich gaan vermengen, discussies in klein comité gevoerd worden. Het resultaat zou kunnen zijn dat het leidt tot compromissen die niet voor iedereen te begrijpen zijn.

Het bestuur vraagt zich bij dit soort besprekingen wel af met welk mandaat het aan tafel. Hoe gaan wij daar binnen de vereniging voor wat be-

treft besluitvorming mee om ? Dat gesprek willen wij in 2020 graag voeren.

De problemen met het hek van de Wilhelminaboom zijn inmiddels opgepakt en het plan Buiten de Veerpoort stevent eveneens af op wat welke aanpassingen met meer groen, een 'zichtbare brug' en een overzichtelijker verkeerssituatie.

Punt van grote zorg blijft nog steeds de schilderijencollectie Van der Kop die de gemeente voor verkoop in de etalage heeft gezet. Weliswaar kunnen erfgenamen de komende twee jaar zich nog melden, maar daarna zien wij geen enkel initiatief van het gemeentebestuur om de collectie, of zelfs maar een deel ervan, in Schoonhoven te behouden. Wij studeren nu op mogelijkheden om deze collectie in eigen beheer te nemen. Een besluit waarbij we, mocht het zover komen, uiteraard de leden zullen raadplegen.

De vijf ambities

Heeft het bestuur met alle activiteiten ook stappen gezet in de realisatie van de beleidsambities die in de ALV van maart 2018 aan de orde geweest zijn? Er waren 5 ambities geformuleerd. Over drie jaar ...

1. is de HVS verjongd,
2. heeft de HVS een 'cultuur-historische thuisbasis',
3. bedient de HVS een breed publiek,
4. zijn monumenten sterker in het vizier en
5. zijn we de serieuze gesprekspartner van de gemeente.

Deze vraag is niet eenvoudig te beantwoorden, er zijn geen criteria geformuleerd zoals dat bij beleidsdoelstellingen gebruikelijk is. De activiteiten niet één-op-één aan een specifieke ambitie te koppelen.

Met enkele 'laagdrempelige' lezingen, de organisatie van Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet, de midzomerwandeling en de Open Monumentendag proberen we het publiek te verbreden én te verjongen. Zeker bij de laatste drie activiteiten lijkt dat wel te gebeuren. Naar aanleiding van de Open Joodse Huizen heeft zich een aantal nieuwe leden aangemeld.

Ten aanzien van de cultuur-historische thuisbasis hebben wij aan het gemeentebestuur laten weten geïnteresseerd te zijn in het gebruik van het voormalige Dienstencentrum aan het Doelenplein. Wij hopen in 2020 hierover het gesprek met het gemeentebestuur te kunnen voeren. Het is helaas in 2019 niet gelukt om - zoals het plan was - een minisymposium te organiseren over de verduurzaming van monumenten. Het ligt in de bedoeling dit nu in 2020 te organiseren. Over de relatie met de gemeente is hiervoor al eea. geschreven.

De parkeerplaats op de Steenen Brug, op de achtergrond het stadhuis

Verslag van de penningmeester

Balans per 31 december	2018	2019
Activa		
 Vlottende activa		
Overbrugging PBC	3.500	
Nog te ontvangen bedragen	200	75
	3.700	75
 Liquide middelen		
ING Rek. Crt.	684	5.707
ING Spaarrekening	8.250	11.500
	8.934	17.207
Totale Activa	12.634	17.282
Passiva	2018	2019
 Eigen Vermogen		
Kapitaal	7.070	922
Resultaat 2017/2018 negatief	-192	-734
	6.878	188
 Vorzieningen		
Schoonhoven App	2.750	1.548
Oudheidskamer/publicaties	2.859	2.859
Publicatie Ridderlijke Duitse Orde		2.018
Juridische bijstand		3.000
Beheer Erfgoed		2.000
Voorziening meestertekens		1.311
	5.609	12.736
 Vreemd Vermogen Korte Termijn		
Vooruit ontvangen bedragen	38	927
Nog te betalen bedragen	109	3.431
	147	4.358
Totale Passiva	12.634	17.282

Toelichting Balans per 31 december 2019

Activa

Vlottende Activa

Post nog te ontvangen bedragen betreft een vordering op een cursist van Schoonhologie II, die begin januari voldaan werd.

Liquide middelen

Betreft de saldi van de ING-betaal en spaarrekening per 31 december 2019.

Passiva

Vreemd Vermogen Korte Termijn

Post Vooruitontvangen bedragen bevat het door cursisten reeds betaalde cursusgeld voor de cursus Schoonhologie I startend in januari.

Post Nog te betalen bedragen bevat verrekening betreffende de Voorziening Meestertekens.

Vorzieningen

Na suggesties van een aantal leden, tijdens de laatste Algemene Ledenvergadering in 2019, heeft het bestuur van de HVS besloten een aantal Voorzieningen opgenomen, omdat er in de toekomst wellicht verplichtingen te voorzien zijn op dat gebied.

Eigen Vermogen

Kapitaal 01-01-2019		6.878,-
Voorziening Beheer Erfgoed	€ 2.000,-	
Voorziening Juridische Bijstand	€ 3.000,-	
Voorziening Publicatie DRO	€ 1.878,-	
Kapitaal 01 – 01 – 2019		6.878,-
	Subtotaal	0.-
Verrekend meet Voorziening Schoonhoven-app		922.-
		922.-
Resultaat 2019		-734.-
Kapitaal per 31-12-2019		188.-

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019
Resultatenrekening			
Ontvangen Contributies	3.901	4.000	4.094
Ontvangen Subsidies	1.030	1.030	
Ontvangen Donaties	196		523
Ontvangen i.v.m. onderzoek Ibelings	10.000		2.805
Opbrengst Schoonhovologie	2.640	3.500	
Renteopbrengsten en overige opbrengsten	2		33
Meestertekens Schoonhoven (app)		3.950	
Totale Opbrengsten	17.769	12.480	7.455

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019
Lezingen (incl. Zaalhuur)	1.375	1.550	1.866
Bezorgkosten, Porto, Postbus	254	500	337
Drukwerk, Kantoor- en Administratiekosten	348	400	333
Website, Onderhoud- en Ledenadministratie	425	750	699
Communicatie & Promotie		650	114
Bestuursvergaderingen, donaties e.d.	761	1.000	1.227
Boeken, Brochures, Documenten ed.		500	
Gebruikersgroepen	178	100	
Open Monumentendag	383	600	729
Werkgroep Monumenten		600	
Cursus Schoonhovologie	2.900	3.500	2.400
Cursussen		250	
Hulpmiddelen en onvoorzien		200	
Jan van Beaumontprijs/Restauratieplaquette	395	400	
Tentoonstelling Duitse Ridderlijke Orde	20		
Meestertekens Schoonhoven	922		
Kosten onderzoek Bart Ibelings	10.000		
Zilverstad / Familie van Geelen		300	484
Zilverstad app		3.950	
Werkgroep Historisch Groen		250	
Totale Kosten	17.961	15.500	8.189
Resultaat Boekjaar	-192	-3020	-734
Totaal	17.769	15.500	7.455

Toelichting Exploitatierkening 2019

Opbrengsten

Opbrengst van contributiegelden is vrijwel conform de begroting, dankzij de toename van het aantal leden.

Een aanzienlijke toename van Donatie, waarbij veel dank verschuldigd is aan het grote aantal leden, dat een hoger bedrag over maakt dan het afgesproken contributiebedrag.

Helaas valt, door een geringer aantal cursisten dan begroot werd voor de cursus Schoonhologie II, de opbrengst voor Schoonhologie iets tegen.

Kosten

Zoals reeds in de vorige ALV werd aangegeven, zijn de totale kosten voor de onderdelen Lezingen en Bestuurskosten iets boven de begroting uitgevallen, omdat er naar een duurdere locatie verhuisd werd en er afscheid genomen diende te worden van de oude locatie.

Ondanks dat vrijwel alle onderdelen binnen de begroting zijn gevallen, is er helaas wel in 2019 een negatief resultaat ontstaan van € 734,-, hetgeen verrekend wordt met het Eigen Vermogen van de Vereniging.

Verslag van de kascontrolecommissie

De kascontrolecommissie bestond uit de heren Agatz en Zwijnenburg. Op 22 februari heeft zal de kascontrolecommissie de boeken gecontroleerd en in orde bevonden.

Kostenbegroting 2020

		Uitgaven	Inkomsten
Deel 1, Algemeen			
Ledenbijdragen			4.200
Gemeentelijke subsidie			2.759
Donaties			350
	subtotaal deel 1		7.300
Deel 2, werkgroepen			
Cursus Schoonhologie	<i>Vergoeding docenten, bibliotheek, streekarchief, drukwerk, certificaten e.d.</i>	2.500	2.500
Historisch Groen		150	
Lezingen	<i>Sprekers, Zaalhuur, Reiskosten e.d.</i>	2.500	
Open Monumentendag	<i>Torenbeklimming, Plekken van Plezier, drukwerk en flyer, EHBO, vrijwilligers</i>	750	
Website en ledenadministratie	<i>Websiteprovider & Banster</i>	700	
Werkgroep Monumenten	<i>Minisymposium energietransitie monumenten</i>	2000	
Werkgroep Archeologie		500	
	subtotaal deel 2	9.100	2.500

Deel 3, verzorgend			
Cursussen			200
Communicatie en promotie	<i>Nieuwe flyer, promotiemateriaal</i>		450
Deelname aan gebruikersgroepen			100
Incidentele Bestemmingen	<i>Hulpmiddelen, restauratieplaquette, tentoonstellingen e.d.</i>		200
Jan van Beaumontpenning en Restauratieplaquette			1.500
	subtotaal deel 3		2.250
Deel 4, bestuurlijk			
Administratiekosten	<i>incl. bank- en kantoorkosten</i>		500
Bezorgkosten, Porto en Postbus	<i>bijv. Graveland ed.</i>		400
Bestuurskosten	<i>incl. ALV, vergader- en representatiekosten</i>		1.000
Drukwerkkosten	<i>incl. boeken, brochures, documenten ed.</i>		250
	subtotaal deel 4		2.150
Resultaat 2019			-3.700
	Totaal	13.500	13.500

Verlag van de werkgroep Lezingen

De Werkgroep lezingen is vanaf aanvang 2019 beperkt geraakt door vertrek om privéredenen van Joep van de Haterd. Per eind 2019 beëindigde ook Rene Kappers na 15 jaar de taken in de werkgroep. Per 31 december heeft het bestuur de verantwoordelijkheid voor de lezingen direct op zich genomen.

De lezingen in 2019

Alle negen geplande avonden voor 2019 zijn uitgevoerd. Het aantal uitgevoerde lezingen kwam daarmee op 138.

De lezingen hadden alle een relatie met Schoonhoven en voldeden aan het gewenste kwaliteitsniveau. De lezingen van februari, maart, oktober en november kwamen voort uit eigen werkgroepen of werden verzorgd door leden van de HVS. De inhoud en verzorging van de lezingen worden in gesprekken met aanwezigen als goed beoordeeld. De lezingen werden steeds door 30 tot 60 personen bezocht; meest leden en een enkele maal nog met 5 tot 10 belangstellenden.

januari	G. Hamel	Juwelen van de Oranje's
februari	R. Kappers	Waar lag Lopikerpoort
maart	J. Patijn	Geschiedenis Scheepmakershaven
april	H. Willemsen	Varen in de Merchant Navy
mei	N. Willemsen	Bodemdaling en monumentenzorg
september	R. Rutte	Jacob van Deventer
oktober	A. de Vaal	Geschiedenis van de Instructiecompagnie
november	R. Kappers en D. Mentink	Vroegste stadsrechten van Schoonhoven
december	A. Carmiggelt	Archeologie in Rotterdam

Nieuwe locatie, andere avond

Na de zomerstop van 2019 werden de lezingen niet meer uitgevoerd in Springer Boven, maar in het Arto Theater. Daardoor zijn we ook verhuisd van de laatste maandag- naar de laatste donderdagavond van de maand. Reden was het veranderde beleid bij Springer om hun zaal voor andere doelgroepen te willen gebruiken.

Het contract met Arto omvat niet de technische voorzieningen zoals geluid en Arto-beamer. Wij hebben onze eigen beamer ingezet; de beschikbare laptop was een punt van zorg. De bemensing van de Arto-bar wordt in 2019/'20 door Marco Oudshoorn waargenomen. De huurkosten zijn aanzienlijk hoger dan bij Springer (€ 1000,- per jaar); de accommodatie (80 personen theateropstelling) en akoestiek blijken/zijn veel aangenaamer. Het lijkt er op dat de Arto-lezingen beter bezocht worden dan de lezingen die het laatste jaar in de Springer uitgevoerd werden.

Rene Kappers, februari 2020

Verlag van de werkgroep Schoonhologie

De projectgroep

De werkgroep Schoonhologie bestond uit Marijke Meijlink, Leen Ouweneel en Ad de Vaal. Incidentele steun wordt verleend door Hans Fokker. In 2019 kwam de werkgroep 5-maal bijeen.

De docenten

De twee cursussen kunnen verzorgd worden dankzij de inzet van 12 docenten.

De basiscursus werd verzorgd door Onno Trim, René Kappers, Leen Ouweneel, Ad de Vaal, Ben Peltenburg, Pieter Neven, Coretta Bakker en Rob van den Berg. Voor de vervolgcursus werden de lessen verzorgd door Paul Beetsma, Hans Fokker, Dick Mentink, Micha Magnee en -wederom- door Onno Trim, Leen Ouweneel, Ad de Vaal en Rob van den Berg.

Cursus Schoonhologie (Schoonhologie 1)

Deze cursus bestaat uit 8 lesavonden, een excursie naar het Streek Archief Midden Holland in Gouda en een stadswandeling. De cursus wordt afgesloten met een examen. Als de cursist is geslaagd voor het examen en niet meer dan 1 onderdeel van de cursus heeft gemist, ontvangt de cursist een certificaat en de titel Schoonholoog.

In 2019 ging op 14 januari de 9e reguliere cursus Schoonhologie van start. Er waren 20 deelnemers, waarvan er 13 aan het examen hebben deelgenomen. Alle 13 zijn geslaagd. Slechts één van de geslaagden meer dan 1 les gemist en mocht het certificaat nog niet ontvangen, de andere 12 mocht worden om het certificaat te ontvangen en mogen de titel Schoonholoog voeren. Op 1 april ontvingen zij het certificaat uit handen van Jeroen Patijn, voorzitter van de Historische Vereniging.

De 9 reguliere cursussen die in de afgelopen jaren verzorgd zijn, zijn gevolgd door 173 cursisten. De pilotcursus is gevolgd door 14 cursisten. Niet alle cursisten hebben het examen afgelegd. Totaal 130 cursisten hebben voldaan aan alle eisen voor het certificaat en mogen zich Schoonholoog noemen.

Volgcursus (Schoonhologie 2)

Als aanvulling op de cursussen Schoonhologie organiseerde de projectgroep voor de vierde keer een vervolgcursus van 11 lessen en een afsluitende avond. De cursus ging van start op 23 september met 14 deelnemers. De cursus werd afgesloten met een quiz.

In totaal hebben 68 cursisten in de loop van de jaren de vervolgcursussen gevolgd.

Toekomstverwachting

Er is nog steeds belangstelling voor een cursus Schoonhologie. De tiende leergang is alweer goed gevuld en in januari 2020 van start gegaan. Voor het najaar van 2020 staat de vijfde vervolgcursus Schoonhologie op de rol.

Leen Ouweneel heeft aangegeven dat hij de organisatie van de cursussen zal beëindigen. Het bestuur zoekt leden die zich met de organisatie willen bezighouden (van mappen voorbereiden en tafels klaarzetten tot het licht uitdoen en het alarm aanzetten).

Ad de Vaal, februari 2020

Verslag van de werkgroep Open Monumentendag

Het thema van de Open Monumenten Dag 2019 was Plekken van Plezier. Een prachtig thema want plekken zijn en waren er genoeg in Schoonhoven. De HVS had traditiegetrouw een stand op de Dam waar dit jaar de archeologische werkgroep 2 tafels met opgegraven artefacten had neergezet en onder leiding van Ben Peltenburg werden de hele dag vragen van geïnteresseerden beantwoord.

Om veel Plekken van Plezier te bezoeken hadden wij een Tour van Plezier georganiseerd o.l.v. Kirsten Morstedt en ondergetekende. We liepen o.a. langs de Oude Haven, door het Springerpark waar de toneelvereniging Arto Post Laboro een kort deel van een stuk speelde. Verder langs de 2 katholieke kerken, de Veerpoort en de Grote kerk waar wij overal een korte rondleiding kregen. Een hoogtepunt was zeker ook het bezoek aan het Arto theater. De sopraan Ingrid van Kapelle gaf daar een korte voorstelling waar een dankbaar applaus voor klonk. De Tour eindigde in het Zilvermuseum dat gratis bezocht kon worden.

Het letterlijke hoogtepunt was zoals ieder jaar de beklimming van de Bartholomeustoren, de foito die op de voorzijde staat is op de Open Monumentendag vanaf de toren gemaakt. Honderden inwoners maakten daar gebruik van. Kortom, het was een goed bezochte en mooie dag.

Op naar de OMD van komend jaar op 12 september met als thema Leerm monument. Tot dan!

Marco Oudshoorn, februari 2020

Verslag van de werkgroep Archeologie

In de voorgaande jaren is de AWS al veelvuldig opgetrokken met de Historische Vereniging in overleg met de voormalige gemeente Schoonhoven en de huidige gemeente Krimpenerwaard. In 2019 is de Archeologische Werkgroep (AWS) opgegaan in de Historische Vereniging (HVS). Bij de samenvoeging is Ben Peltenburg vanuit de AWS toegetreden tot het bestuur van de HVS. Met onze gezamenlijke deskundigheid verwachten we bij het overleg met de gemeente een sterkere positie in te nemen. Afgelopen jaar zijn Ben Peltenburg en Jeroen Patijn al veelvuldig samen opgetrokken in besprekingen met de ambtenaar Monumenten en de wethouders van de gemeente Krimpenerwaard.

In de 36 jaar voorafgaand aan de samenvoeging is de AWS een zelfstandig opererende werkgroep geweest en zijn tot 2007 met grote regelmaat opgravingen of waarnemingen gedaan in de bodem van de binnenstad. Hierbij zijn meer dan 750 gaven bodemvondsten gedaan en honderden kilo's archeologisch materiaal verzameld. In 2007 is de nieuwe erfgoedwet in werking getreden en mogen amateurarcheologen niet meer zelfstandig opgravingen verrichten. Vanaf dat jaar is de werkgroep wekelijks bezig alle vondsten te determineren en te beschrijven. Alle beschreven objecten zijn inmiddels overgedragen aan het Archeologisch Depot van de provincie Zuid-Holland.

In het afgesloten jaar zijn wij twee keer benaderd door archeologische bureaus om informatie te verschaffen over locaties in de binnenstad en is er informatie overgedragen aan Ewout Korpershoek die werkt aan een aanvullend onderzoek over de Schoonhovense pijpenmakers.

Ben Peltenburg en Jeroen Patijn hebben beide deelgenomen aan de jaarvergadering van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland. De Werkgroep Archeologie blijft onderdeel uitmaken van deze landelijke organisatie waarbij we terug kunnen vallen op advies en ondersteuning van deze organisatie. Momenteel wordt het laatste vondstmateriaal verwerkt. De verwachting is dat alles voor de vakantieperiode afgerond is. In de toekomst zullen we gezamenlijk waken over de gebouwde monumenten en het bodemarchief van Schoonhoven.

Ben Peltenburg, februari 2020

Verslag van de werkgroepen Zilverstad

De Werkgroep Zilverstad doet onderzoek naar de geschiedenis van Schoonhoven als zilverstad, publiceert daarover, schriftelijk en met presentaties/lezingen. De werkgroep bestond in 2019 uit Rene Kappers en Ferry Mol. De leden komen onregelmatig bij elkaar voor overleg en afspraken. In 2019 is door Ferry Mol de genealogie van het goud- en zilvermeden geslacht Van Geelen gepubliceerd als 'Zilvercahier nr. 9'. Als co-auteurs memoreerde Mol wijlen onze leden Piet Muilwijk en Hans van der Molen die de grondleggers waren van de gegevensverzameling voor deze genealogie.

De genealogie wordt door Ferry Mol overhandigd aan Rene van Geelen, juwelier/goudsmid te Schagen en de laatste Van Geelen in het vak.

Ter gelegenheid van de uitgave werd op 22 september 2019 door ons een 'Boekpresentatie' georganiseerd in het Nederlands Zilvermuseum van 14.00 tot 17.00 uur. Er kwamen 45 belangstellenden. Drie presentexemplaren van de genealogie werden gepresenteerd aan Rene van Geelen, juwelier/goudsmid te Schagen (de laatste Van Geelen in het vak), Ubbo Scholten van Aschat, voorzitter Vrienden van het Zilvermuseum, en Roelof Vennik, voorzitter van de Nederlandse Genealogische Vereniging te Rotterdam.

De Boekpresentatie ging vergezeld van een powerpoint presentatie met beelden van het oeuvre van de Van Geelen's in de loop der eeuwen: '275 Jaar meesters van het Kleine Werk'. Met Kappers presenteerde Mol, ook in powerpoint, een lezing met het overzicht van de genealogische ontwikkeling van de familie. De genealogie begint in Ronse (Vlaanderen) en gaat daarna onmiddellijk naar Schoonhoven. De geschiedenis omvat 410 jaar (van 1610 tot 2019). De familie is een echte 'beroepsdynastie': 12 generaties Van Geelen (380 naamdragers) brachten 44 goud- en zilvermeden / juweliers voort waarvan 27 (61%) zelfstandig werkten met een eigen meesterteken. Eén tak kwam na omzwerfing in Schagen (N-H) terecht waar de familie het vak anno 2019 nog altijd uitgeoefend.

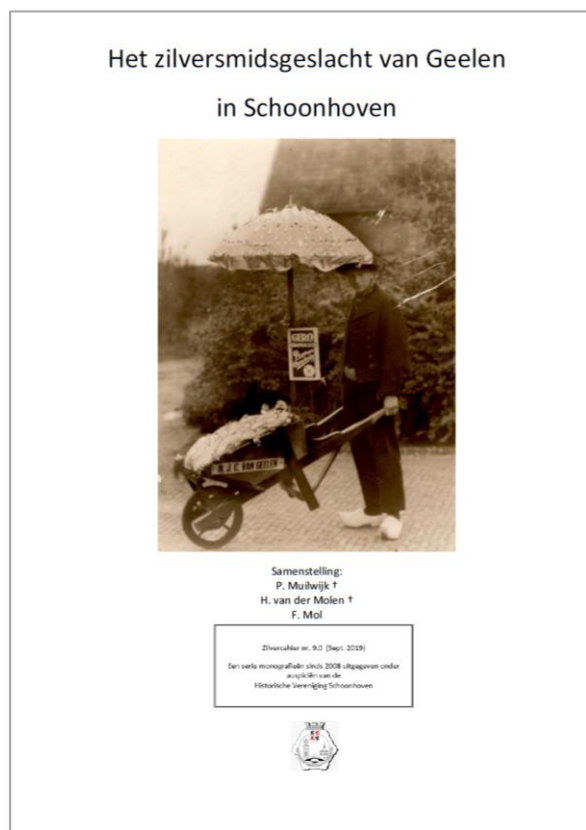
Ter toelichting: Zilvercahiers zijn monografieën die sinds 1996 (onregelmatig, in beperkte oplage) worden uitgebracht; sinds 2008 onder auspiciën van de Historische Vereniging Schoonhoven.

In 2019 werd op 18 maart door Kappers een les 'Schoonhoven Zilverstad' verzorgd voor Schoonhovologie 1. Voor de Vrienden van het Zilvermuseum werd op 30 maart een lezing verzorgd over de schutterskraag van Schoonhoven die sinds kort in het Museum prijkt. Voor de SWOS werd op 6 november een lezing verzorgd 'Hoe Schoonhoven Zilverstad werd en bleef... maar waarom het zo niet langer doorgaat'.

Voor 2020 staat afronding van het onderzoek (sinds 2003) naar de zilveren schuttersketen van de stad Schoonhoven op het programma. Het voornemen is dit te publiceren als jaarboek-artikel en als lezing met powerpoint-presentatie.

Ferry Mol start een onderzoek naar de Schoonhovense zilvermeden 'Labberton'.

Rene Kappers, Ferry Mol, februari 2020

'Ode aan de 1000 meesters die het deden en doen.'

Verslag van de werkgroep Meestertekens in het Straatbeeld / Schoonhoven-app

MT-tegels sieren het straatbeeld in de binnenstad van Schoonhoven. Ze liggen voor panden waar een goud- of zilversmid woont, woonde en/of werkte. Het doel is om toeristen en bewoners van de stad te attenderen en te informeren over het pand, de bewoner-zilversmid en zijn werk. De tegels liggen voornamelijk in het toeristische kruis gevormd door Haven/Oude Haven met Lopikerstraat/Kerkstraat

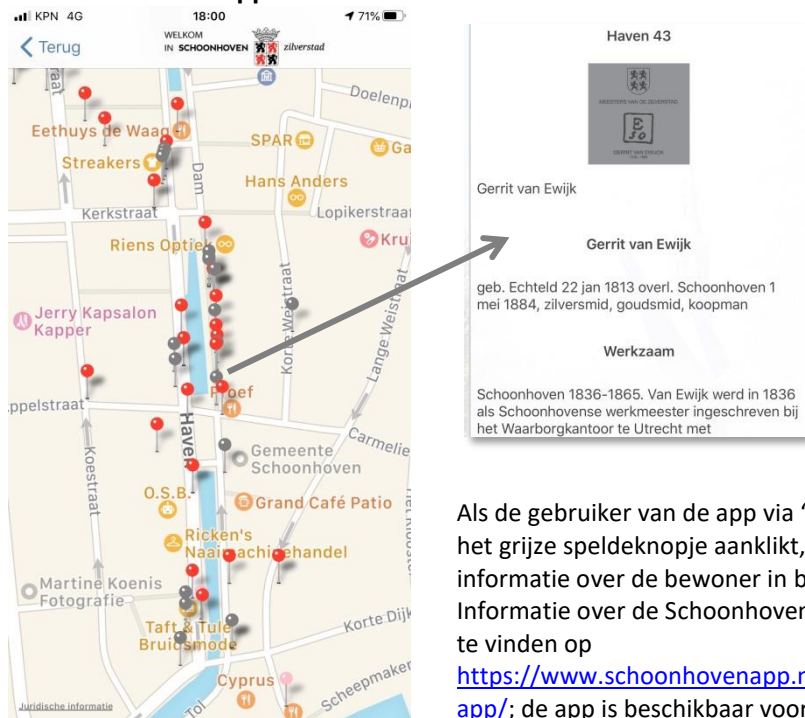
De MT-tegels waren een initiatief van drie leden, Rene Kappers (inhoud), Marco Oudshoorn (uitvoering en *linking pin* met bestuur HVS) en Kees van de Rotte (financiering). Zij vormen de werkgroep. De werkgroep vergadert onregelmatig en rapporteert aan het bestuur.

Financiering liep vanaf de aanvang tot medio 2019 via 'City Marketing' en het Gilde St.Eloy waarbij het Gilde tegels betaalde voor leden, en CM voor 'historische' MT-tegels. Ook vier particulieren hebben als ode aan hun vader/opa/ of andere verwant een MT-tegel laten leggen en betaald. De

gemeente Krimpenerwaard is na het leggen in gemeentegrond juridisch eigenaar van de tegels. Er liggen momenteel 63 tegels. Van 21 tegels is de informatie via de Schoonhoven-app in te zien. De voortgang van de overige 42 teksten voor de app stopt op dit moment, er wordt aan een aanpak gewerkt.

De Schoonhoven-app

Als de gebruiker van de app via 'kaart' het grijze speldeknopje aanklikt, komt informatie over de bewoner in beeld. Informatie over de Schoonhoven-app is te vinden op <https://www.schoonhovenapp.nl/de-app/>; de app is beschikbaar voor iOS en Android.

'Tijdlijn van de Zilverstad. Van Janne tot Jan, van de Graaf van Blois tot Zilverkunst'

In december 2018 is door Rene Kappers en Marco Oudshoorn een voorstel geschreven om 15 MT-tegels te plaatsen Buiten de Veerpoort. Deze MT-tegels vormen een tijdlijn die het parkeerterrein/ bushalte verbindt met de entree van de stad, de Veerpoort. Het is een lopend verhaal over de geschiedenis van Schoonhoven als Zilverstad van 1360 tot 2000. Het is bedoeld voor toeristen, inwoners en stadsgidsen. Het project heeft als titel 'Tijdlijn van de Zilverstad. Van Janne tot Jan, van de Graaf van Blois tot Zilverkunst'. Het verhaal loopt van de vroegst bekende goudsmid in de stad, 'Janne de Goutsmit', tot Jan van Nouhuijs die 'Zilverkunst' als grote fundamentele verandering in het vak heeft teweeg gebracht. De tussenliggende tegels markeren 'spraakmakende' zilversmeden, degenen waar ook een verhaal van een grote verandering aan vast zit.

De gemeente heeft het project omarmd en de benodigde gelden overgemaakt.

De tegels zijn inmiddels gereed. Het wachten is nu op het voltooiën van het project Buiten de Veerpoort door de gemeente. Er komen daar nog aanpassingen aan de bestrating etc. Als dat gereed is, kunnen de tegels geplaatst worden.

Rene Kappers, Marco Oudshoorn, maart 2020

Verslag van de werkgroep Historisch Groen

De werkgroep werd in 2019 gevormd door Marieke Boetes, Til van Tilburg en Odile Jaspar (voorzitter). De werkgroep is in 2019 driemaal bijeenge-weest.

Dit jaar hebben de leden zich vooral gericht op de volgende onderwerpen.

- Omgevingsvergunning voor kap van bomen Lopikersingel en Wal
- Kastanjes aan de Oude Haven
- Onderhoud van het Springerpark en de daarbij gehanteerde kapvergunningen
- Bomenbestand en kapvergunningen in de woonkern Schoonhoven.

Omgevingsvergunning voor kap van bomen Lopikersingel en Wal

In december 2018 werd er door de gemeente op de website een kennisgeving en aanvraag gepubliceerd voor een omgevingsvergunning voor het kappen van 9 kastanjabomen aan de Lopikersingel en Wal.

Omdat dit beeldbepalende bomen betreft heeft de werkgroep HG de gemeente gevraagd om informatie aan te reiken over de noodzaak van het kappen van deze bomen.

Op 22 januari heeft er een overleg plaats gevonden met wethouder Boere, de bewonerscommissie van de Lopikersingel en de werkgroep Historisch Groen.

Uit de bomen-inspectie van 2018 is gebleken dat de kastanjabomen aan de Lopikersingel lijden aan de bloedingsziekte, mot en soms ook honingzwam die ontstaan is doordat de bomen verzwakt zijn. Daarbij is ook de kruin erg breed. Tijdens de novemberstorm in 2018 is er een boom omgewaaid. Uit veiligheidsoverwegingen moeten de bomen volgens de gemeente gekapt worden. De bewoners vragen aan de wethouder of er geen andere oplossing is. Wethouder Boere geeft aan geen andere veilige oplossing te zien en de bomen te kappen. Er zal rekening gehouden wor-

den met het broedseizoen. Tevens zal herplant plaatsvinden. Er worden, gezien de bloedingsziekte, geen kastanjes meer herplant. De bewoners krijgen de toezegging inspraak te hebben bij de keuze van de soort boom dat herplant gaat worden. In een vervolgoverleg van 11 februari kiezen de bewoners voor de Tilia x europaea Euchlora (Krimlinde). Deze boom wordt 15 tot 20 meter hoog met een kroonbreedte van 8 meter omvang. De kastanjes zijn in het voorjaar gekapt.

Kastanjes Oude Haven

Op de oude Haven zijn er weer kastanjes die aan de bloedingsziekte lijden en ook bij de nieuwe aanplant worden verschijnselen daarvan gezien. De zieke oude kastanjes worden gekapt. De ontwikkeling van de ziekte bij de jongere bomen wordt kritisch gevolgd.

De werkgroep ziet de grote betrokkenheid van de bewoners bij de bomen die het uitzicht vanuit hun huis drastisch zien veranderen. De werkgroep heeft echter als perspectief het behoud van de historische structuren en weet dat bomen een beperkte levensduur hebben. Zij kan zich in het algemeen vinden in de kap en herplant.

Hekje Wilhelminaboom bij het Springerpark.

Het hekje was in de zomer van 2018 opeens verdwenen en niemand kon informatie geven waar het was gebleven. Het hekje is door de kinderen van de Emmaschool geschonken aan de gemeente. Eind 2019 is weer opgespoord, het gaat gerestaureerd worden.

De staat van onderhoud van het Springerpark

In maart 2019 vond er weer overleg plaats met mevrouw Boere. Hierin werd o.a. de slechte staat van onderhoud van het Springerpark opnieuw aan de orde gesteld. In 2021 moet er een IBOT-notitie worden ingediend die in 2022 uitgevoerd gaat worden. Er zou dit jaar (2019) be-

gonnen worden met het herinrichten van de plantvakken, dit heeft niet plaats gevonden. In augustus heeft er een overleg plaats gevonden met de wethouder. Er werd o.a. gesproken over het herplanten van een aantal bomen dat nog steeds niet is gebeurd.

In het najaar hebben de leden van de werkgroep met een nieuwe beleidsmedewerker de heer Visser een inspectie uitgevoerd in het park. Hij onderschreef het slechte onderhoud en maakt voor begin 2020 een plan van aanpak voor het onderhoud van het park.

In februari 2020 is begonnen met de snoei in het park. De werkgroep heeft twijfels over de deskundigheid van het ingezette bedrijf.

Odile Jaspar, februari 2020

Verslag van de werkgroep Website

De werkgroep website bestaat uit Maarten Goutier (Go-advised), Ger van de Lagemaat, Peter van der Zwaal en Til van Tilburg.

In de loop van 2019 is Peter van der Zwaal lid geworden van de werkgroep omdat één persoon voor de redactie een te kwetsbare constructie is.

De meeste communicatie van de werkgroep ging via e-mail maar er was ook regelmatig overleg over de bestaande- en de nieuwe site in wisselende samenstellingen, dit afhankelijk van het doel en de inhoud van het overleg.

De bestaande site

Aan de bestaande site is weinig veranderd. Na wat aanloop problemen zijn alle privéadressen en telefoonnummers vervangen door een aan de HVS gerelateerd e-mailadres. Ger en Maarten hebben veel redactionele toevoegingen doorgevoerd zodat de belangrijkste informatie steeds actueel was. Daar er een nieuwe site in ontwikkeling is zijn er geen verdere aanpassingen aan de bestaande site doorgevoerd.

Nieuwe site

De HVS website wordt gesponsord, ontworpen en technisch uitgevoerd en onderhouden door Go Advised, het bedrijf o.a. van Maarten. Door nieuwe wetgeving en uitbreiding van de klantenkring heeft het bedrijf het bijzonder druk. Daarnaast waren de aan te leveren onderdelen vanuit de redactie niet altijd beschikbaar waardoor de verdere ontwikkeling van de HVS- site vertraagd is.

Maarten heeft 3 voorstellen gemaakt voor de vormgeving, zoekfunctie, enz. van de nieuwe site.

De voorstellen zijn voorgelegd aan het bestuur en er is een definitieve keus gemaakt voor uitvoering.

Peter en Til hebben de structuur voor de site uitgewerkt en zoveel mogelijk beeldmateriaal verzameld. Hierbij was Rob Glastra een ongekende hulp. Al zijn bestaande fotomateriaal mogen we gratis gebruiken bovendien maakt hij nieuw beeldmateriaal als we daarom vragen. Enige voorwaarde is naamsvermelding.

De laatste afspraak is dat, zonder calamiteiten bij Go Advised, teksten en beeld in maart 2020 door Maarten en Ger in het nieuwe ontwerp verwerkt worden. De verwachting is dan ook dat de nieuwe site in de eerste helft van 2020 de lucht in kan.

Til van Tilburg, februari 2020

